

Gooryaanka ‘Pinworm’

Taariikhda:

Gacaliye Waalid ama Wakiil,

Ilmahaagu wuxuu la kulmay **Gooryaan** intuu joogay xanaanada ilmaha.

Waa maxay gooryaan?

Pinworms waa dirxi yar oo dadka ku jira (aan ahayn xoolaha oo ku nool xiidmaha hoose. Dirxiga dhidig habbeenki ayuu soo baxaa oo ukuntiisa ku daadiyaa futada hareeraheeda. Gooryaankani wuxu caan ku yahay caruurga oo si sahlan uu ugu faafi karaa xubnaha kale ee qoyska. Waa kuwa ugu caansan dirxiyada xiidmaha gala dalka Ameerika gudhiisa.

Waa maxay calaamadaha gooryaanku?

Dadka qaark qaba gooraaynu ma leh calaamado, qaarna waxay leeyihii cuncun futada iyo siilka hareerihiisa.

Intee ayey gaadhsiisan tahay ba’naanta gooryaanku?

Gooryaankani ma aha halis ee wuxu leeyayah dhibsi.

Siduu qofku u qaadi karaa gooryaanka?

Markay dadku xoqdaan xagga danbe ee cuncunaysa, ukunta yaryar ee gooryaanka ayaa soo raaca faraha ama cidiyaha hoosteeda. Dadkaasi waxa laga yaabaa inay qof cuntadiisa ama afkiisa faraha la galaan oo sidaas ukunta lagu liqo. Markuu gaadho xiidmaha, wuxu noqonayaa dirxi. Gooryaanku waxa kale oo uu ka faafi karaa gogosha iyo dharka. Dadku Inaftiisa ayuu sii qaadsiin karaa markuu liqo beedka ku jira gacmihiisa.

Intee in le’eg ayey ku qaadataa inuu qofku qaado gooryaan kadib marka uu qofka la kulmo?

Calaamadaha waxa la arkaa 2 toddobaad ilaa 2 bilood kadib liqitaanka ukunta.

Goorma ayaa qofka qaba gooryaan uu cid qaadsiin karaa?

Qofka waa laga qaadi kara inta dirixiga dhidig ukun ku daadinayo hareeraha futada qofka.

Sideen u gargaari karaa kahortaga faafitaanka gooryaanku?

- Gacmaha si fiican u dhaq oo ku dhaq saabuun iyo biyo, gaar ahaan kadib markad neebka (xafaayada) bedesho ama musquusho isticmaasho iyo kahor intaanad wax cunin.
- Nadiifi, dhaqdhaq, oo jeermiska ka sifee alaabta caruurtu ku ciyaarto ee xanaanada ilmaha.
- Sifee, dhaqdhaq, jeermiska ka dil diyaarinta cuntada, bedelida xafaayada, iyo jiida musquusha (Nuugitaanka sifayntu waxa laga yaabaa inuu waxtaroo.)
- Bedelida dharka (gaar ahaan dharka hoose iyo kuwa hurdada) iyo gogosha ilmaha qaba gooryaanka amrkasta iyo ku dhiqitaanka biyo kulul.
- U qaada daawada gooryaaka sida uu u qoray takhtarku. (Waxa laga yaaba inay anfacdo xubaha ka le ee qoyska.)

Maxay tahay daawada gooryaanku?

Waxa jira daawooyin laga heli farmashiiyaha iyo ku takhtar qoro oo biiya gooryaanka. La hadal takhtarkaaga si uu u fiiriyo daawada ku habboon qoyskaaga. Marmar Kareemo ayey ku taliyaan biisa cuncunka.

Haddii ilmahaygu qaado gooryaan, inuu ka joogo miyaa xanaanada ilamaha?

Maya.

